

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Przykład Hoare'a

(w) Kto chce zrozumieć istotę ustroju angielskiego, ten powinien się zastanowić nieco nad ustąpieniem ministra Hoare. Minister Hoare był członkiem bardzo dużej większości. Stała za nim silna partja. W ustroju parlamentarnym, tak, jak my go sobie wyobrażamy, mógł zatem minister Hoare urzędować spokojnie. A jednak ustąpił. Ustąpił pod naciskiem opinii publicznej.

W Anglii niema np. prawa, któreby zakazywało królom wprowadzenia rządów absolutnych. A jednak żaden król angielski na toby się nie ważył, ponieważ król liczy się z opinią publiczną i nie znalazłby nawet wykonawców swej woli.

Przyzwyczajeni jesteśmy patrzeć w sposób powierzchowny na sprawy ustroju różnych państw. Dzielimy te ustroje na parlamentarne i autorytatywne, zależnie od tego, czy czynnikami decydującym w państwie jest parlament, czy rząd. Podział ten nie jest podziałem najważniejszym. Najważniejszym jest podział na takie państwa, w których rząd działa w oparciu o opinię publiczną i na takie, w których działa, nie oglądając się na tę opinię. Parlament jest tylko jedną z sposobów sprawdzania opinii publicznej. Parlamentaryzm tam, gdzie opinia publiczna nie reprezentuje żadnej siły, jest dekadencją, naodwrot zaś może być ustrój bez parlamentu, oparty na organizowaniu opinii publicznej. Taką prostą organizacją opinii bez udziału parlamentu jest ustrój hitlerowski Niemiec, gdzie parlament zastępuje w pewnym sensie propagandę.

Rzecz podstawowa dla życia politycznego jest stan zorganizowania opinii publicznej. Tam, gdzie tej opinii niema, każdy rząd stanie się autokratyczny, gdzie ona jest silna, każdy najbardziej autokratyczny rząd poważnie się z nią liczyć musi.

Przykład kraju najklasyczniejszych rządów opinii publicznej, jakim jest Anglia, wskazuje jak duży może być wpływ opinii na rząd.

0 5 lub 6 procent

Stanieje elektryczność w Warszawie

Cena prądu elektrycznego w Warszawie wynosi 53,2 gr. za kilowat. Jak wielokrotnie wskazywaliśmy, cena ta jest zbyt wyso-

ka. Obecnie dowiadujemy się, że cena ta zostanie obniżona o pięć do sześciu procent. Obniżka ta nastąpi jeszcze w grudniu.

Znikoma liczba odznaczonych zgłosiła się po wawrzyn

W kołach literackich żywo komentowany jest fakt, iż mimo ogłoszenia warunków wykupu odznaki wawrzynu akademickiego,

przyznanej przez „Polską Akademię Literatury“ na 230 odznaczonych zgłosiło się po odznakę dyplom zaledwie kilkadziesiąt osób.

Stała taktyka przemysłowców obniżyć cen mają pokryć robotnicy

KATOWICE, 20.12. (Tel. wł.). Na Śląsku grozi nowa fala redukcji w przemyśle węglowym. Tak samo w Zagłębiu Dąbrowa, gdzie oficjalnie ogłoszono zamknięcie trzech kopalni.

Jak słychać, w dyrekcjach śląskich spółek górniczych podjęto już prace o zgłoszenie do komisarzy demobilizacyjnego wniosków o poważne redukcje robotników.

Redukcje te stoją w związku z ostatnią obniżką cen węgla. Koncerny chcą przerzucić koszty ostatniej obniżki cen na rzeszę robotniczą przez zmniejszenie zaliczek i obniżenie zarobku. Słychać również, że przemysłowcy węglowi na Śląsku zamierzają wypowiedzieć w najbliższym czasie taryfę zarobkową w górnictwie i wystąpić z żądaniem obniżenia zarobków.

Wszystkie poprawki odrzucone

Amnestja w Senacie

Głosy w sprawie b. więźniów brzeskich

Z niewielu posiedzeń nowego Sejmu i Senatu, które odbyły się dotychczas, musiało się nabrać przekonania, że poziom dyskusji w Senacie jest bez porównania wyższy. Potwierdzeniem tego była wczorajsza rozprawa nad rządowym projektem ustawy amnestyjnej, która obfitowała w momenty nader emocjonujące. Słuchało się jej z dużym zainteresowaniem przez przeciąg prawie czterech godzin, a obracała się przeważnie dookoła sprawy b. więźniów brzeskich. Poprawka zgłoszona przez sen. Rogę, aby amnestja objąć b. więźniów brzeskich, przebywających zagranicą, o ile zgłoszą się do 31 stycznia 1936 roku, spotkała się z poparciem kilku mówców, m. in. senatora obozu konserwatywnego.

REFERENT PROF. MAKOWSKI

Referent sen. Makowski wypowiedział się za odrzuceniem wszystkich poprawek, a w przemówieniu swoim wyszedł z założenia, że amnestja jest tylko dziełem polityki kryminalnej, mając na celu wyłącznie walkę z przestępczością w Polsce.

Pogląd ten, nieodpowiadający zresztą nawet uzasadnieniu projektu rządowego, zwalczały wszyscy niemal mówcy, podkreślając, że celem ustawy jest również pewne uspokojenie stosunków w dziedzinie politycznej.

OŚWIADCZENIE
MIN. MICHAŁOWSKIEGO

Podkreślił to również Minister Sprawiedliwości, p. Michałowski, który pierwszy zabrał głos po referencie, oświadczając, że rząd stoi zasadniczo na stanowisku, iż zakończenie procesu walki o ustrój państwa i rozpoczęcie ofensywy o poprawę gospodarstwa na rodowego, wysuwa postulat amnestji, jako celowy i słuszny środek uspokojenia wewnętrzno-politycznego i usunięcia przeszkody przestępczości spowodowanego przewlekłym kryzysem gospodar-

czym. Co do kwestji objęcia amnestją osób zbiegłych zagranicę, to minister był zdania, że zasada poszanowania wyroków sądowych jest podwaliną ustroju prawnego. Kto nie poddaje się wyrokowi sądu, powstaje przez to samo przeciwko prawu. To zasadnicze stanowisko jest stanowiskiem rządu. Naprzód nastąpić musi akt podporządkowania się państwu i jego wyrokom, a potem dopiero może być mowa o akcie łaski państwowej. W zakończeniu p. min. Michałowski wyraził pogląd, że zbiegowie polityczni nie wróciłiby do kraju, aby pogodzić się z nowym ustojem państwa, ale po to tylko, aby nanowo podjąć wicherzenia.

SEN. RÓG.

Sen. Róg zaczął od stwierdzenia, że nie łączy go z więźniami brzeskimi żadna więź polityczna. Uważa też, że popełnili błąd polityczny, wyjeżdżając zagranicę; ale jeżeli chodzi o odciążenie kary, to ci ludzie odcierpieli ją już w Brześciu. Czy w masach ludowych wzmożni się poczucie prawa, jeżeli złodzieje i bandyci znajdą się na wolności, a chłop wyjątkowy, który bez względu na to, co później zrobił ma za sobą zasługi, nie będzie podlegał amnestji? — Zgłaszając moją poprawkę — mówi sen. Róg — kierowałem się pragnieniem, żeby amnestja złagodziła ostryść walk politycznych w Polsce i wprowadziła uspokojenie ze względu na niebezpieczną sytuację międzynarodową.

Za objęciem amnestji b. więźniów brzeskich, przemawiał również rabin, sen. Schorr, mówiąc,

Odroczenie wyborów do łódzkiej Rady Miejskiej

Na posiedzeniu w dniu 19-ym b. m. Rada Ministrów uchwaliła — na podstawie ustawy z dnia 23-go marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego — przedłużyć termin zarządzenia wyborów do Rady Miejskiej w Łodzi o sześć miesięcy, t. j. do dnia 1-go lipca 1936 r.

Powodem powzięcia tej decyzji jest — według opinii Agencji „L-

ska“ — konieczność umożliwienia tymczasowemu Zarządowi m. Łodzi doprowadzenia do końca podjętych prac nad stabilizacją budżetu oraz reformą przedsiębiorstw miejskich, sanitarnego stanu miasta, opieki społecznej i oświaty, a to tembardziej, że z ostatnich wyborów wyszła Rada Miejska całkowicie niezdolna do pozytywnej pracy.

Sensacyjny proces aptekarza i 2 lekarzy

Sąd Apelacyjny miał rozpoznać wczoraj głośną swego czasu sprawę aptekarza mgr. Kazimierza Załuski, właściciela apteki „Pod Opatrznością“, oskarżonego o nielegalną sprzedaż narkotyków oraz dwóch lekarzy: Bzury i Klonowskiego, którym zarzucano nielegalne wystawianie recept na narkotyki. W pierwszej instancji wszyscy zostali skazani, odwołali się jednak do Sądu Apelacyjnego. Niestety, nie doszło do rozpoznania tej sprawy spowodu choroby dr. Klonowskiego i jego obrońcy.

Sprawa dr. dr. Bzury i Klonowskiego oraz magistrza Załuski wzbudza kolosalne zainteresowanie, gdyż według opinii lekarzy i aptekarzy każdego niemal z metryką i farmaceutów w Polsce w każdej chwili można podobnie

TRIPPENBACH to najlepsze wina krajowe

żądać wszędzie, wytw. Żelazna 56

Ogadeński ras Abdullah przeszedł na stronę Włochów

RZYM, 20.12. PAT. Ogłoszono komunikat urzędowy nr. 76: Oddziały włoskie pokonały wczoraj i rozproszyły po zaciętej walce grupę uzbrojonych Abisyńczyków na południe od Abbi-Addi w Tembenie. Ze strony włoskiej poległ podoficer i askarys, a 15 żołnierzy Włochów odniosło rany. Straty przeciwnika są znaczne. Lotnicy bombardowali nowe skupienia

wojsk konnych przeciwnika nad Takasse w rejonie Mai Timchet. Starszyzna cywilna i wojskowa różnych części Ogadenu z rasem Abdullahem na czele odbyła w Gorrahei tradycyjną naradę, po której złożyła przedstawicielowi króla włoskiego akt czołobitości. Oddziały zbrojne szczepów ogadeńskich włączono do kadr formacji dubatów włoskich.

RZYM, 20.12. PAT. Agencja Stefani donosi z Dolo: Działalność lotników włoskich na froncie południowym jest bardzo ożywiona. Wczoraj eskadra włoska bombardowała strażę przednią abisyńską na północ od Dolo. Armia rasa Desty i główne jej siły znajdują się w odległości parodniowego marszu od pozycji włoskich.

RZYM, 20.12. PAT. Donoszą z Dżibuti: Sprzęt wojenny dla Abisyńczyków nadchodzi przez porty Zeila i Berbera coraz szybciej i jest przewożony na wojennych samochodach brytyjskich.

ADDIS ABEBA, 20.12. PAT. Według nadchodzących tu wieści z frontu północnego, zacięte walki w prowincji Scive trwają. Abisyńczycy walczą z niezwykłym uporem. Celem akcji abisyńskiej są najważniejsze miasta Aksum i Adua. Straty po obu stronach są znaczne.

Zbiórka obrączek we Włoszech

RZYM, 19. 12. (PAT). W wyniku zbiórki złotych obrączek ślubnych, dokonanej wczoraj w całym kraju, w Rzymie zebrano 200 tysięcy obrączek, w Neapolu 150 tys., w Medjolanie 180 tys., w Genoi 80 tys., w Turynie 77 tysięcy. Zbiórka kontynuowana będzie w niedzielę dn. 22 b. m.

Wybuch dynamitu przed siedzibą Ligi Narodów

GENEWA, 20. 12. (PAT). — czasie Wielkiej Wojny. Uszkodzone dziś rano nieznanymi sprawcy ustrój uległa tylko podstawa pomnika dynamitu znajdującego się w pobliżu siedziby Ligi Narodów. Wyniki śledztwa wskazują, że ma się tu do czynienia z akcją pomnik Szwajcarów, poległych w antymilitarystów.

Zajście polsko-czeskie na posiedzeniu rady gminnej

MORAWSKA OSTRAWA, 20.12. PAT. Miejscowość polska Lutynia na Śląsku za Olzą była widownią niezwykle burzliwego posiedzenia miejscowej Rady Gminnej. Radni czescy postawili wniosek, by zmienić nazwę tej miejscowości z „Polskiej Lutyni“ na „Hornu Lutyni“ (Górna Lutynię).

Wnioskowi przeciwstawili się gwałtownie radni polscy. Radni czescy dowodzili, że nazwa jest przestarzała i nie odpowiada dzisiejszym stosunkom. Wśród niezwykłego tumultu, w czasie którego omal nie przyszło do bójk pomiędzy polskimi radnymi a czeskiimi, głosami komunistów wniosek przyjęto.

Na tem samem posiedzeniu Rady Gminnej w Polskiej Lutyni tą samą większością uchwalono szereg rezolucji antypolskich.

Zaznaczyć należy, że zmiana nazwy „Polska Lutynia“ jest jednym z fragmentów systematycznej akcji przemianowywania nazw polskich miejscowości na czeskie. Niedawno władze czeskie postanowiły przyłączyć miejscowość Polską Ostrawę do miasta Morawskiej Ostrawy. Po zabiorze Śląska za Olzą w r. 1919 przemianowano Polską Ostrawę na Śląską Ostrawę, a obecnie przez wspomniane przyłączenie ma ulec zupełnej likwidacji nazwa polskiego grodu prastarego nad Ostrawicą, istniejącego od czasów Bolesława Chrobrego.

Hiszpańskie banany jadamy w Polsce

Hiszpańskie koła gospodarcze podkreślają znaczny wzrost wywozu bananów hiszpańskich, a właściwie pochodzących z Wysp Kanaryjskich do Polski w roku 1935. Podczas gdy w r. 1934, a nawet w pierwszym półroczu r. 1935 przywozu bananów z Wysp Kanaryjskich do Polski wogóle nie notowano, z końcem października r. b. import bananów tego pochodzenia osiągnął 80 proc. pod względem ilości, a 89 proc. pod względem wartości ogólnego przywozu bananów do Polski.

Koła hiszpańskie spodziewają się, że zdołają umieścić na rynku polskim jeszcze większe ilości bananów.

W pobliżu 0

W całej Polsce panowała wczoraj przeważnie pogoda pochmurna i gdzieś tam notowano opady. O godz. 2 pp. termometr wskazywał: 2 stopnie ciepła w Cieszyńcu, Zakopanem, Tarnowie i Pińsku, 1 w Warszawie i Wilnie, 0 w Łodzi i we Lwowie, 1 stopień mrozu w Poznaniu i Krakowie, a 3 na Hali Gąsienicowej.

Dziś w dalszym ciągu pogoda przeważnie pochmurna i mglista. Miejscami opady. Temperatura w ciągu dnia w pobliżu 0. Słabe lub umiarkowane wiatry wschodnie i południowo - wschodnie.

Krzyk trwogi w senacie amerykańskim

NOWY JORK, 20.12. PAT. Senator Pittman, prezes komisji do spraw zagranicznych Senatu, zaatakował w przemówieniu ostro Japonię, zarzucając jej plany imperialistyczne.

Po Chinach — mówił senator — Tokio będzie chciało za-

garnąć wyspy Filipińskie. Stany Zjednoczone będą wówczas zmuszone do wojny, decydującej o losach Pacyfiku. Wielka Brytania rozumie to niebezpieczeństwo i dlatego chciałaby wycofać się z targu abisyńsko-włoskiego.